

รายงานโครงการ/กิจกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. ชื่อโครงการ

โครงการศึกษาดูงานวิถีชีวิต วัฒนธรรม และเรือนโบราณ อ.บ้านธิ จ. ลำพูน

2. ผลผลิต (Output)

ลำดับ	ผลผลิต	หน่วยนับ	เป้าหมาย	ผลงาน
1	จำนวนผู้เข้าร่วม บุคลากรฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	คน	5	5
2	ร้อยละความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ	ร้อยละ	80	97.0
3	ร้อยละความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ	ร้อยละ	80	100
4	จำนวนผู้เข้าร่วม บุคลากรฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม	คน	5	5
5	ร้อยละความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ	ร้อยละ	80	97.0

3. ผลลัพธ์ (Outcome) :

- 3.1 บุคลากรสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ได้นำความรู้ไปแนะนำ และช่วยพัฒนาให้กับหน่วยงานราชการ และชาวชุมชนบ้านธิ
- 3.2 เกิดแรงบันดาลใจและแนวคิดใหม่ๆ ในการบริหารจัดการวัฒนธรรมร่วมกับชุมชน
- 3.3 เกิดการสร้างเครือข่ายชุมชนทางวัฒนธรรมกับสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

4. กิจกรรม และรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง

วันศุกร์ที่ 13 พฤศจิกายน 2563

8.30 น.	เดินทางออกจากสำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
9.30 น.	วัดพระธาตุดอยเวียง
10.00 น.	พิพิธภัณฑ์พิพิธภัณฑ์บ้านไถ่ลื้อบ้านธิ
10.30 น.	ประชุมร่วมกับเทศบาลตำบลบ้านธิ และตัวแทนชุมชน

5. ระยะเวลา และสถานที่ดำเนินงาน

วันศุกร์ที่ 13 พฤศจิกายน 2563

6. งบประมาณ

6.1 รายรับ : งบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ 2564 วงเงินทั้งสิ้น 6,500 บาท (หกพันห้าร้อยบาทถ้วน)

6.2 รายจ่าย : 3,050 (สามพันห้าสิบบาทถ้วน)

คงเหลือ 3,450 บาท (สามพันสี่ร้อยห้าสิบบาทถ้วน)

รายการ	แผน	ผล
ค่าตอบแทน :		
- ค่าเบี้ยเลี้ยง (5 คน)	1,200	600
ค่าใช้สอย :		
- ค่าเช่ารถตู้พร้อมคนขับ (1 วัน x 1 คัน)	1,800	1,800
- ค่าน้ำมันรถ	3,500	250
- ค่าเช่าชมเรือนไถลื้อบ้านป่าเหียง		400
รวม	6,500	3,050

หมายเหตุ: กรณียกจ่ายตามแหล่งงบประมาณ ตามที่ระบุไว้ในข้อ 6.1

7. ผลประเมินโครงการ/กิจกรรม

ที่	หัวข้อประเมิน	ผลการประเมิน
1	ความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ	4.80
2	มีความรู้ และเข้าใจในวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชาวไทลื้อบ้านธิ มากขึ้น	5.00
3	ได้ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน	4.80
4	เวลา และสถานที่ศึกษาดูงานมีความเหมาะสม	4.80
ค่าเฉลี่ยรวม		4.85
คิดเป็นร้อยละ		97.00

ข้อคิดเห็นอื่นๆ

1. ได้รับความรู้และประสบการณ์อะไรบ้างจากการศึกษาดูงาน อ.บ้านธิ จ. ลำพูน

1. ได้รับความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนทำข้าวแคบ ตั้งแต่ขั้นตอนการทำแป้ง เทคนิคต่างๆจนเสร็จสิ้นกระบวนการ เบื้องต้นพบว่าผลิตภัณฑ์ข้าวแคบนั้น ไม่จำเป็นต้องพัฒนาในด้านช่องทางการจัด

2. ได้รู้จักกับน้ำถุ้ง ลิขสิทธิ์ทางปัญญาและมีความหมายอย่างมากของชุมชนบ้านธิ ซึ่งในตอนนีทางชุมชนกำลังพบอุปสรรคในด้านกำลังการผลิตที่ขาดแคลนเยาวชนยุคใหม่มาสานต่อภูมิปัญญาพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอ เนื่องจากมีเพียงคุณตาและคุณยายสองคนสุดท้ายเท่านั้นที่สามารถผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ขั้นนี้ได้ ซึ่งควรได้รับการเผยแพร่ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น โดยจากความคิดเห็นจากตนเองนั้น วิเคราะห์เบื้องต้นว่ามาจากปัญหาทางด้านราคาและวัตถุดิบส่วนต่างๆที่หายาก หลายขั้นตอนภายในกระบวนการผลิต ทำให้คนรุ่นใหม่มองว่าน้ำถุ้งนั้น ไม่สามารถสานต่อผลิตภัณฑ์ พัฒนาให้มาเป็นการประกอบอาชีพที่สามารถเป็นอาชีพเลี้ยงตนได้ ซึ่งคิดว่าแนวทางในการพัฒนาน้ำถุ้งไม่ให้เลือนหายไปนั้น ควรที่จะเพิ่มมูลค่าให้กับน้ำถุ้ง โดยการปรับปรุงใหม่โดยการปรับเปลี่ยน ดัดแปลงพัฒนาน้ำถุ้ง เพื่อให้กลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่เห็นแนวทางในการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์นี้ และนำมาสู่การสืบสานเรียนรู้และต่อยอดน้ำถุ้ง
3. ได้ทราบข้อมูลในเบื้องต้น ว่า เทศบาลตำบลให้การสนับสนุนชุมชนในการบริหารจัดการด้านวัฒนธรรม ด้วยการสร้างเรือนไทลื้อ เป็นอาคารไม้จำลองมาจากพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา เพื่อใช้เป็นสถานที่จัดกิจกรรม “สามไต” กระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอยู่ร่วมกันของวัฒนธรรม ไทลื้อ ไทยอง ไทยอง ทั้งยังต้องการให้เป็นพิพิธภัณฑ์กลางของชุมชน จัดแสดงวิถีชีวิตของชาวไทลื้อ นอกจากนั้นเทศบาลตำบลยังมีส่วนช่วยในการสนับสนุนสินค้าหัตถกรรมท้องถิ่น ข้าวแคบ น้ำถุ้ง และ กุบใบตาล ซึ่งเป็นสินค้าหัตถกรรมที่ไม่ค่อยมีผู้สืบต่อแล้ว
4. การสูญหายของศิลปหัตถกรรม เหตุผลหลักไม่ได้เกิดจากการไม่มีคนสืบต่อ แต่เกิดจากเครื่องมือเหล่านั้น ไม่ได้ใช้งานในชีวิตประจำวัน อย่างเช่น น้ำถุ้ง และใบตาล ซึ่งมีวัสดุทดแทนอื่นๆ ที่ใช้งานได้ ดีกว่า ราคาถูกกว่า จึงทำให้งานหัตถกรรมเหล่านี้นหมดคุณค่า และประโยชน์การใช้สอยลงไป
5. ได้ความรู้ใหม่ๆมากมายจากบ้านไทลื้อหลังสุดท้าย ในด้านวิถีชีวิตการเป็นอยู่จากคนที่อาศัยอยู่จริง รวมไปถึงระบบการจัดเก็บค่าธรรมเนียมและกติกาต่างๆของทางพิพิธภัณฑ์ฯ
6. ทราบถึงการทำงานหัตถกรรม ขั้นตอน วิธีทำ วัตถุดิบ และแหล่งวัตถุดิบของน้ำถุ้ง กุบใบตาล ผ้าทอลายไทลื้อ
7. ได้เห็นการดำเนินงานของชุมชนอย่างแท้จริงบนพื้นที่ของชุมชน ไม่ใช่การจัดแสดงสาธิต โดยการทำงานเป็นปกติของคนชุมชนที่แท้จริง อีกทั้งเห็นการดำเนินงานของหน่วยงานท้องถิ่นในการตื่นตัวเพื่อการพัฒนา และการสืบทอดภูมิปัญญาผลิตภัณฑ์ชุมชน
8. จิตสำนึกในการรักษาวัฒนธรรม วิถีชีวิตของชุมชน จนตกผลึกเพื่อการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ไทลื้อของชุมชน ให้เป็นที่รู้จัก และประชาสัมพันธ์ชุมชนตนเอง
9. ได้เครือข่ายการดำเนินงานทางด้านศิลปวัฒนธรรม (ชุมชนไทลื้อ บ้านธิ จังหวัดลำพูน)

10. ได้รับความรู้ด้านเรือนไทย และภูมิทัศน์รอบเรือนตามพื้นที่จริง และได้แรงบันดาลใจสำหรับการอนุรักษ์เรือน และเก็บเรือนไว้เป็นแหล่งเรียนรู้ของเจ้าของเรือนไทยหลังสุดท้ายในบ้าน
 11. ได้รับความรู้ถึงการทำงาน/การจัดการของชุมชน และความต้องการในด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม โดยเฉพาะ งานหัตถศิลป์ของคนภายในชุมชนบ้านอิ จังหวัดลำพูน เพื่อสามารถนำข้อมูลไปปรับประยุกต์ใช้
 12. การรับทราบ และเรียนรู้ถึงผลงานศิลปหัตถกรรมที่เป็นภูมิปัญญาอันได้รับการสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ แสดงถึงอัตลักษณ์อันโดดเด่น ที่มีความสำคัญยิ่งต่อลมหายใจควรแก่การอนุรักษ์ส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นอย่างสำคัญยิ่งแท้
2. มีข้อเสนอแนะ หรือแนวทางในการสร้างความร่วมมือกับชุมชนอย่างไรบ้าง
1. ในด้านของพิพิธภัณฑ์ของทางเทศบาลบ้านอินัน สามารถให้คำปรึกษาพร้อมทั้งแบ่งปันองค์ความรู้ที่ทางชุมชนต้องการไปจัดนิทรรศการและด้านการจัดการแผนผังนิทรรศการ การวางอุปกรณ์ต่างๆ ภายในพิพิธภัณฑ์ให้สอดคล้องกับพื้นที่ภายในห้องแต่ละห้อง
 2. ทางด้านผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ชุมชนประสบปัญหานั้น อาทิ น้ำผึ้ง เนื่องจากอุปสงค์มีมากกว่าอุปทานทำให้เกิดความไม่สมดุลกัน กำลังการผลิตนั้นไม่เพียงพอ และพบได้ว่าการมีส่วนร่วมในชุมชนนั้นมีน้อยมาก คนยุคใหม่ หันไปทำอาชีพอื่นแทน ในส่วนนี้ ทางเทศบาลควรส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาศักยภาพ การดำเนินงานของชุมชน ควรส่งเสริมให้คนในชุมชนได้รับการอบรมการทำน้ำผึ้งเพื่อเพิ่มทักษะในการผลิต ก่อให้เกิดความชำนาญในการผลิตมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะค่อยๆ ขยายการรับรู้การมีอยู่ของผลิตภัณฑ์ขึ้นนี้ในเบื้องต้น
 3. การลงพื้นที่ชุมชนก่อนเขียนโครงการสร้างความร่วมมือ ทำให้ทราบความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง ทั้งยังทราบปัญหาที่เกิดจากการให้ข้อมูลโดยคนในชุมชน จึงได้ข้อมูลจริงที่สามารถนำไปพัฒนาชุมชนต่อไปได้ ซึ่งทางชุมชนต้องการให้จัดนิทรรศการภายในเรือนไทยจำลอง เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมประเพณีไทย
 4. ควรหาวิธีเพิ่มกำลังการผลิต โดยเฉพาะงานด้านหัตถกรรมพื้นถิ่น
 5. การสร้างความร่วมมือกับชุมชน ต้องเกิดการแลกเปลี่ยนทางความคิดเห็นสม่ำเสมอ และต้องศึกษาเพื่อการดำเนินงานจากสถานที่จริง เช่น การลงชุมชน เพราะหากไม่ศึกษาหรือรู้ข้อมูลโดยละเอียดจากข้อมูลจริง สถานที่จริง ก็จะทำให้การดำเนินงานไม่ตรงตามความต้องการของชุมชน และไม่เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืน
 6. การเป็นผู้ให้ความร่วมมือในด้านองค์ความรู้สำหรับการจัดการ การทำพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณของชุมชนต่อเหมาะสมตามความต้องการของชุมชน

7. การสร้างความร่วมมือในด้านส่งเสริมให้เกิดการสืบทอดแบบดั้งเดิมหรือการพัฒนาของงานศิลป์ หัตถกรรม ให้คงอยู่สืบไปไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
8. การเป็นเครือข่ายของข้อมูล กลุ่มเรือนโบราณที่มีความเชื่อมโยงต่อพิพิธภัณฑ์เรือนโบราณล้านนา สำนักส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้ รวมถึงการสร้างการรับรู้ผ่านสื่อสัมพันธ์ ต่อการกระเสดอรับนิยม

8. ปัญหาและอุปสรรค และแนวทางการปรับปรุงพัฒนา

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการปรับปรุงพัฒนา
-	-

9. สิ่งที่ได้ปรับปรุงพัฒนา/แก้ไข จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมครั้งที่ผ่านมา

-

ลงชื่อ.....

(นางสาวฐานันท์ เครือระยา)

หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

หัวหน้า/ผู้รับผิดชอบโครงการ

วันที่..6../...มกราคม.../...2564...